

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5:60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Slovence zapirajo zaradi „živio“-klicev.

Iz Kamnika smo prejeli naslednji članek:

Kar bi se komu v ustavni državi zdelo popolnoma nemogoče, to se je zgodilo te dni. Ko so bili udeleženci nedolžne demonstracije v Domžalah po inicijativi in zahtevi kamniškega okrajnega glavarja pl. Crona obsojeni v zapor samo zaradi tega, ker so klicali «živio», tedaj se je splošno mislilo, da je to le slaba šala glavarja Crona. Sicer je taka šala nedopustna in neumestna in zato je bil tudi vsak trdno prepričan, da bo baron Hein razveljavil neumestne obsodbe, če pripisuje Slovincem le količkaj pravic še v tej «ustavni» državi.

Ali zgodilo se je drugače. Pokazalo se je, da smo Slovenci v blaženi Avstriji popolnoma brezpravni in da smo na milost in nemilost prodani samovolji nemških hujskačev. Pred nekaj dnevi so dobili namreč vsi oni, ki so se proti famozni obsodbi pritožili na deželno vladu v Ljubljani, — vladni odlok, s katerim jim glavarstvo naznanja, da je vlada vse obsodbe — potrdila. — To se pravi, zavrnila prizive, katere so vložili Slovenci. Kako pa je s prizivi Nemcev, bo nehotе vprašal vsakdo. No, to je pa zopet vse kaj drugega.

PODLISTEK.

V Bohinj in k bohinjskemu jezeru!

Potopisi in zgolovski utrinki. Piše Franjo P.—c. Dalje.

Zopet sem med tem preživel nekaj rajskih uric v blizini našega bohinjskega raja. Mnogo sem našel in nabral za naše bohinjsko potovanje zanimivega gradiva; in dragi moji sopotniki, kakor bodete: ali pridni, ali poredni, hočem vas z njim celo kratko- ali dolgočasiti. Pa upajmo drug od drugega vse najboljše in začnimo!

Na našem izletu, kajne, smo prišli iz Lesec čez Bled, ustavili se nekoliko na Bohinjski Beli ter si mimogrede ogledali tudi že znamenito jamo pod Babjim zobom. Mimo žage in nekaj malega hiš ob Savici smo dospeli na Obrne, to je prvi kraj zgodovinskega pomena in že smo na prvem mostu čez Savico. Tako smo prišli na desni senčnati

Razen Slovincem je bil obsojen pri tej danji razpravi tudi nek Nемеc Lederhas, kateremu se je dokazalo s pričami, da je bil s palico po ljudeh in da se je posebno odlikoval v izzivanju ter s svojim huronskim heil-kričanjem prevpil vse druge Nemce. Prizivu tega Nemca je slavna, pri vsaki priliki nas prezirajoča — «pravična» vlada ugodila. Iz katerih razlogov, tega seveda vlada ne izda. Mi pa lahko z mirno vestjo trdimo, da je vlada priziv ugodno rešila samo zaradi tega, ker je dotičnik nemškega misljenja.

Slovinci so prejeli vse litografirane odloke popolnoma enake vsebine, v vsakem odloku se povdarja, da deželna vlada ni mogla najti razloga, zaradi katerega bi se obsodba kamniškega okrajnega glavarstva razveljavila. Vlada tudi ni našla razloga, da bi znižala zaporne kazni ali pa jih izpremenila v denarne in to tudi pri onih ne, ki se nikdar niso bili kaznovani.

Med obsojenci je večina takih, ki niso drugega zakrivili, kakor da so zavpili «živio». Dospeli smo torej že tako daleč, da na svoji zemlji, v popolnoma slovenskem kraju ne trpe vladni krogi «živio»-klicev. Ali so morda ti klici tako nevarni obstoju države, mar se pred to nedolžno besedico podirajo že državni stebri? Res, čudno je, po katerem zakonu bi bil «živio» prepovedan? S katerimi paragrafi naj opravičuje deželna vlada to

breg bistre «hčerke plavin» in tu se nam bo treba za nekaj časa ustaviti. Razbremenimo si svoje nahrbtnike in posedé na mehko travico dovolim vam vsakemu nekaj požirkov, medtem ko prevzamem jaz kot strogi absistent zabavni del prebavanju vaših želodcev. Tedaj poslušajte! Še pred petimi stoletji bi se mi, ako bi bili tudi že živeli, ne mogli privoščiti današnjega izleta, vsaj ne po tej poti, katero smo si danes izbrali. V istih časih, recimo morda do konca 14. stoletja, tedaj še teh krajev, kjer sedaj počivamo, najbrže ni prestopila tudi najdrznejša bodisi pastirska ali še smejeja lovska noga. In to ni niti kaj posebno čudnega. Bohinj še danes ni tako obljuden, kakor bi bil lahko, kaj šele v tistih časih. Naseljeniki v zgornji dolini (spodnja je bila pozneje obljudena) so občevali le z jugom in sicer preko Bače in (pozneje) tudi čez sorsko sedlo. Ta tretja pot čez Obrne je bila takrat ne samo še nepoznana, marveč naravnost nemogoča. Na obeh straneh strmoglavo skalovito gorovje, med njima ozka soteska, po kateri je bilo še celo brzeli Savici

svojo obsodbo? Gospodje, kako pa postopate proti hajlanju, proti kričanju tiste protiavstrijske «Wacht am Rhein»? Ali smatrate morda Avstrijo že sedaj kot del vseizveličevalne matere Germanije?

Koliko sto- in stokrat se je že pozdravljalo našega vladarja z «živio» in kdo je bil takrat s to besedico razžaljen? — Sedaj pa naenkrat pride državni uradnik, ki bi tudi nam Slovincem moral biti pravičen, in nam to zabranjuje! To vendar presega vse meje nemškega birokratizma. In to naj bo ustavna država?

Kdaj je bilo še slišati, da bi se bil drznil kak okrajni glavar, bodisi kateregakoli okraja v Avstriji, obsoditi kakega Nemca za «heil»-kričanje. Kaksen vihar bi nastal pri Nemcih, ako bi se zgodilo kaj takega! Gotovo je, da bi taka uradna oseba morala takoj izginiti s političnega površja. Ako so take besede kaznjive, zakaj pa dosedaj še nikdar tega kaznovali niste? Kdo vam je ob takih prilikah branil uporabljati paragrafe iz prejšnjega stoletja? Morda je pa vendar res, da v ustavni državi nimamo vsi enakih pravic in da nismo pred zakonom vsi enaki?

Kolikokrat so se vršile nemške demonstracije — in to so bile življenju in imetju nevarne demonstracije — in kdaj ste kaznovali Nemca pri takih prilikah, če je kričal «heil». Da, da, niti za lučanje kamenja se

na mnogih mestih pretesno. To so bile ovire, s katerimi je treba resno računati. Zlasti na Obrnah so mogočne skale kaj predrzno zle počez nad penecimi se valovi Savice. Hočeš ali nočeš, vsakdo, če je že do sem zagrešil svoje smelo potovanje, se je tu pač premislil strmoglaviti se preko nevarnih pečin. Obrnil se je raje in šel zopet, odkoder je prišel. Vsak količkaj starejši Bohinjec ti bo z nekakim ponosom pripovedoval, kako slaba se je tu godila Turčinom. «Ko so bili napadli in opustošili več krajev blizu Bleda — tako ti pripoveduje Bohinjec — so hoteli poizkusiti tudi še z Bohinjem. A tu so se grozovito opekli. Res, prišli so čez Bohinjsko Belo in nekateri so prelazili srečno že mejo, kjer se danes pravi na Obrnah in se plazili že proti Štengam. Ali tu jih je čakala zaslužena šiba božja. Prvi predrzneži so poizkusili plezati preko velikanske skale, pa popadali in pocepali so drug za drugim ob pečini, kjer so se pobili ali v spodaj deroči Savi potopili. Pa to jih ni ostrašilo. Zakleli so se, da hočejo preko in naj stane kar hoče. No, k nesreči ali k

ni moglo, ali pa ni hotelo zaslediti krivice! Ni nam treba daleč hoditi in takoj vidimo primere v postopanju vladnih krogov, ako je treba soditi ali pa štiti Nemce, ali pa nastopiti proti Slovencem. Pri vseh takih prilikah ima vlada dvojno mero in vselej se pokaže, kako gotovi vladni organi erte Slovence.

Morda je pa morala imeti vlada obsojence tudi sedaj, zato se je pač tako sodilo. V odlokih pravi namreč, da je krivda po pričah dokazana. Da, dokazana je po pričah, a te priče so bili orožniki, ki pri najboljši in najvestnejši volji ne morejo vsakega posameznika videti in slišati, kaj je delal in kričal. Ali je mogoče, da sliši orožnik med tako množico, kakor je bila takrat v Domžalah, gotovo osebo, da je ravno ona kričala? Ali ste morda pri razpravi hoteli poslušati tudi obdolženca? Kar je orožnik izpovedal, to je obveljalo in četudi se je dotičnik temu protivil.

Ta krivična obsodba kriči do neba in naloga naših poslancev je, da vendar enkrat nastopijo kot pravi ljudski zastopniki in na gotovih mestih pojasnijo, kako proti nam postopa deželna vlada. Ako pa naši poslanci nimate poguma, nastopiti proti takim vladnim naredbam, potem je pač potrebno, da za svoje zastopnike poiščemo moče, ki bodo ljudstvo tudi zastopali.

C. kr. kmetijske družbe kranjske delovanje l. 1904.

Dalje.

Med najvažnejša družbena opravila je v zadnjem času stopilo priskrbovanje kmetijskih potrebščin družbenim udom.

Družba je že pred 20 leti pričela svojim udom priskrbovati kmetijske potrebščine, in po udih so bili dobrot le naprave delezni tudi neudje. Modro galico in žvepleno moko je družba iz lahko umljivih razlogov oddajala tudi neudom, in istotako laneno seme ker se je zadnje oddajalo vsled državne podpore pod kupno ceno. Priskrbovanje kmetijskih potrebščin se je ščasom tako razvilo, da družba lahko s ponosom gleda na to svoje delo.

sreči so bile skale še trmoglaveje kakor Turčini in niso odnehale. Pač pa so Turčini, uvidevši velike izgube svojcev, opustili vsako nadaljno prodiranje in se — obrnili. V znamenje pa, da so bili tukaj, so se ovekovečili na skali, na katero so izklesali neka čudna svoja znamenja in nad njimi letnico 1554. Tako in slično pripovedujejo ti Bohinjci o početku imena «na Obrniah». Pa, dasi Bohinjcem sicer brez skrbi lahko veliko verjameš, pri tem te le vendar svarim, bodi previden. Zakaj, to ti še razložim, ko si dotična znamenja ogledamo sami na licu mesta.

Gotovo je le eno, da je bil tu naravni mejnik, ki je ločil notranji Bohinj od vnunjega sveta s te strani. Do tu in nič dalje je segal vzhodnji, oziroma severni promet. Kdo ga je prvi otvoril, tega danes se ne moremo z gotovostjo povedati. Pa, da ne izgubimo s počivanjem preveč dragega časa, oglejmo si dotično skalo nekoliko bližje; tudi med potjo se še lahko kaj pomenimo. Da ta cesta, po kateri danes korakamo brez vsake nevarnosti, se ni kdozna kako stara, to mora vsak pripoznati po še vidnih sledovih njene zgradbe novejšje dobe. Treba je torej iskati

Družba nakupi potrebščin na debelo in v toliki množini, kolikor po svojih skušnjah meni, da bi se jih utegnlo porabiti. Navadno sklene pogodbe za vse leto ter skrbi, da doseže kolikor mogoče nizke cene ter toliko popusta in priskrbnine, da more blago kmetovalcem oddajati po najnižjih cenah, kakršne so le pri kupovanju na debelo mogoče. Družba ne jemlje nikakega dobička, le pri nekaterih potrebščinah pridrži toliko, da pokrije poslovne stroške. Pri priskrbovanju strojev kakor tudi pri nabavi mlekarških strojev in orodja družba ves popust prepušča naročnikom, ki n. pr. pri mlekarških strojih znaša 10 odstotkov.

Odkar je družba v svoj delavni načrt sprejela posredovanje pri nakupu kmetijskih potrebščin, imajo podružnice važno nalogo, da s skupnim naročanjem znižajo skupne stroške, oziroma v uvaževanja vrednih slučajih izposlušajo olajšave pri plačevanju naročenega blaga.

Kadar je družba kaj vpeljala, se je držala tega načina, da je vsako blago, preden ga je vpeljala, opisala in priporočila v svojem uradnem glasilu, in poučavali so o tem tudi potovalni učitelji pri svojih predavanjih.

Pri priskrbovanju kmetijskih potrebščin se družba drži načela, kolikor mogoče oddajati le one potrebščine, ki jih trgovci po deželi doslej niso imeli, ker se vsekoli hoče izogniti konkurenci trgovskemu stanu.

Posredovanje gospodarskih potrebščin pri družbi je danes raztegnjeno skoraj na vse gospodarske potrebščine, razen na otrobe in žito za krmo. To priskrbovanje je zavzemalo l. 1904. več kakor petdeset predmetov, ki spadajo v to skupino.

Da bodo častiti udje videli, kako ogromen promet se je pri družbi razvil s priskrbovanjem gospodarskih potrebščin, naj služijo naslednja števila:

Kmetijska družba je leta 1905. izvršila: 2675 pošiljatev 2035 strankam raznih semen v teži 84.978 kg, 2424 pošiljatev 1551 strankam umetnih gnojil v teži 1.480.000 kg, 2027 pošiljatev 1784 strankam raznih krmil v teži 182.850 kg, 231 pošiljatev 219 strankam galice in žvepla v teži 163.850 kg, 1037 pošil-

vsaj za ta kraj med Obrnam in Štengam stare prejšnje poti. Evo ne daleč od Obrn, tam blizo nasproti, kjer dandanes kuhajo kope, nad levim bregom Savice, se še pozna, stara, strmo idoča pot. Kakor bomo še pozneje videli, morala je biti ta pot prvotno le stezica, kakršne so le za vajene pastirske noge dostopne. Ko pa je začela cvesti v Bohinjski dolini fužinarska obrt, je naravno, da so morali gledati v prvi vrsti na to, kako priti v zvezo tudi s severnim in vzhodnim svetom. In tu jim je preostala le ena najbližja pot čez to sotesko. Človek je moral poizkusiti boj z naravnimi ovirami in silami. Lotil se je težavnega dela, omogočiti vsaj za silo dostop in prehod preko najstrmejših pečin; in to smelo pričeto delo je z ozirom na tamošnje razmere, tudi smelo povoljno završil. Jel je izklesavati v pečevje velike stopnjice, v precejšnji razdalji eno vrh druge. Na ta način je nastalo dvoje stopnjevalnih, približno 40 korakov mešjebojno oddaljenih stopnjic — šteng. Odtod tudi še do dandanes ohranjeno krajevno ime Štenge. Tu se začena za nas potnike nov svet, kakor ravno omenjeno, Štenge menovan, ki se bo tako tudi še imenoval,

ljatev 569 strankam raznega kmet. orodja in strojev in 1000 pošiljatev drevja.

Družba je torej v letu 1904. priskrbela 6158 strankam raznih gospodarskih potrebščin z drevjem, stroji in orodjem vred okroglo 200 vagonov ter je to blago oddala v 9394 pošiljativah. Denarni promet je pritem dosegel ravnopol milijona kron. Ker je družba kupila dvesto vagonov gospodarskih potrebščin, in jih ravno toliko oddala, zato je blagovni promet znašal štiristo vagonov ali dvajset polno naloženih tovornih vlakov. Pripomniti je, da so med naročilnimi strankami podružnice in osebe, ki so za več udov skupaj naročale, ki med naročilnimi strankami niso vračunjeni.

Namen priskrbovanju gospodarskih potrebščin po družbi je ta, družbenim udom dajati gospodarske potrebščine v najboljši, zajamčeni kakovosti in po najnižjih cenah. Ogromni promet izvršuje družba s tako majhnimi režijskimi stroški, kakor jih nikak drug enak zavod v Avstriji ne izvršuje, kajti preostanek iz blagovnega prometa ne krije vseh stroškov, zato mora družba del primanjkljaja pokriti iz svojega. S tem delovanjem družba ne le pospešuje napredno kmetijstvo, temveč tudi varuje svoje ude prevare in jim prihrani na tisoče kron denarja.

Poleg izvršitve sklepov občnega zbora in vodstva družbenih zavodov in podjetij je glavni odbor (oziroma predsedništvo, tajništvo in družbena pisarna) oskrboval vsa tekoča družbena opravila ter tudi, kadar je bilo mogoče in umestno, pospeševal domače kmetijstvo.

Izmed posameznih ukrepov glavnega odbora za pospeševanje kranjskega kmetijstva vobče ter posameznih kulturnih vrst posebej glavni odbor omenja naslednje, ki jih je nekoliko izvršil s svojim denarjem, nekoliko pa s podporami c. kr. kmetijskega ministrstva in deželnega zbora kranjskega.

Kmetijsko rastlinstvo je glavni odbor pospeševal s tem, da je udom naročal dobrega semena, v prvi vrsti ruskega lanenega semena, predenice čistega deteljnega

dokler ga ne prekrsti kak slovenski zemljepisec vsaj v slovenščino, «Stopnjice», če že ne v kako drugo primerneje ime. Če so ga že Nemci prekrstili v svoje «Stiegen», zakaj se mi Slovenci še tako trdovratno držimo nesih spakedranih «Šteng». Prve stopnjice so skoro meter globoko v skalo izklesane; vsa zarezja je 6 metrov dolga in nekaj nad meter (1:20) široka. Druge stopnjice so, kakor že rečeno, od prvih kakih 40 korakov oddaljene; ta zarezja pa je veliko dalja od prvih stopnjic, dolga je skoro 15 metrov, široka pa ravno tako kakor prva. To delo se sme po pravici smatrati delom upohalnega pomena tudi za zgodovino današnjega Bohinja. Z njim so bile zmagonosno končane vse dosedanje ovire, ki so zbranjevale vsak prehod iz severnih in vzhodnih krajev. Završetek teh stopnjic je postal začetek nove zgodovine, novega kulturnega narodno-gospodarskega napredka za ves Bohinj. O tem bomo imeli še dovolj prilike prepričati se na našem nadaljnem potovanju v Bohinj.

Dalje prili.

semena in semenskega fižola. Raznih vrst semena je družba leta 1904. oddala za 34.304 kron. Z zadoščenjem zre družba na svoj uspeh glede zatiranja predenice, kajti dovedla je večino kmetovalcev do prepričanja, da je prvi pogoj pri zatiranju predenice setev čistega semena. Družba je oddala za 21.223 kron čistega deteljnega semena, in skoraj vsi trgovci v deželi so založeni z deteljnim semenom, ki je zajamčeno čisto predenice. Posledica tega pa tudi je, da imamo sedaj v deželi lepa deteljišča, da se le še semtertja vidi predenica v večji množini.

Posebno dobri so bili to leto trajni družbeni uspehi pri uvažanju in porabi umetnih gnojil. Leta 1904. se jih je porabilo 148 vagonov, torej ravno za dvajset vagonov več kakor leta 1903. Naročali so jih skoraj izključno kmetiki posestniki. Dosedaj so se na Kranjskem umetna gnojila večinoma rabila le za travnike, a sedaj so jih udje pričeli rabiti za gnojenje ajdi s superfosfatom; ugodni uspehi tega priporočila so naredili, da znaša današnja poraba superfosfata za ajdo že 20 vagonov na leto. Navesti je tudi dejstvo, da je danes kranjska dežela v Avstriji na petem mestu glede porabe kalijevih gnojil. Za to si sme družba pripisovati vse zasluge. Dalje prih.

Radovljiške novice.

— Tukajšnja štirirazredna ljudska šola je tako prenapolnjena, zlasti v četrtem razredu, da bo resno treba začeti misliti na otvoritev petega razreda.

— Imenovanja. G. učitelj Karol Matajcek je imenovan za nadučitelja na Vrhniki in se njegovo mesto razpiše; za sodnega adjunkta v Radovljici je imenovan g. Hugon Luschin, za merosodca v radovljiškem okraju pa mesto odstopivšega g. Frana Dolžana upokojeni stražmojster g. Alojzij Woschnig.

— Posojilnica v Radovljici je na svojem izrednem občnem zboru dne 14. sept. t. l. sklenila važen sklep, da se v društveno delovanje uvede tudi kontokorent, kar bo za trgovce velikega gospodarskega pomena. Istotako se je sklenilo, da se izdela pokojninski statut za posojilnične uradnike.

— Nesreča. Nogo zlomil si je na svojem službenem potovanju na Hrušici finančne straže respicijent g. Pretnar.

— Veselica bralnega društva «Triglav» pod naslovom «Vinska trgatav» se je v nedeljo, dne 17. t. m. prav dobro obnesla in je privabila prav mnogo občinstva vseh slojev.

Tržiške novice.

— «Deutsche Stimmen» z dne 19. septembra t. l. prinašajo zopet članke o demonstracijah. Kakor je videti, gospodje se vedno niso preboleli zadnje blamaže. Najbolj jim je seveda, da ne morejo nikomur do živvega, čeprav so iskali po Trziču krivih prič, ki naj bi pričale, da se je grozilo s poboji. O reve! V uvodu prinaša ta obskurna priloga «Tagblatta» pismo barona Schwegla na Riegerja, v katerem mu gosp. baron seveda poje slavo in se poslavlja od njega. Listič imenuje Schwegla Nestorja kranjskih Nemcev, a ta Nestor sam prizna v začetku svojega pisma, da je posnel šele

iz «Tagblatta», da Riger odhaja iz Trziča. O ti ubogi Nestor! Niti za «najznamenitejše» in «najzaslužnejše» svoje može ne ve, kdaj kdo zapusti našo deželo; citati mora šele v časopisih. Ne vemo, za katerega je to slabše znamenje, ali za Nestorja, ki ni niti o tako «usodepolnih» dogodkih obveščen, ali za Riegerja. O zadnjem se nam namreč nehoti uriva misel, da morebiti vendarle ni bil tako znan in sloveč, kakor se v Trziču povdarja; kajti če niti vodja kranjskih Nemcev ne ve, da odhaja z dežele tak mož, vodja, ki mora biti o vsaki kapaciteti svoje stranke dobro obveščen, potem je to jako slabo znamenje za organizacijo in slabo izpričevalo za Riegerja. Morebiti pa je bilo pismo Schweglovo naročeno? Seveda tudi Schwegel obsoja demonstracije proti Riegerju, tolažec ga, da je «unter unserer Würde» izgubljati besede o tem. No, mi pa povemo gospodu baronu naravnost, da naj pripelje kateregakoli hoče zadnjeimenovanih častnih občanov v Trzič, vsakemu se bo zgodilo isto, ker proti častnemu občanstvu smo ne proti osebam. Gospod baron ali Vas nič ne boli, in kakšni so Vaši «Gefühle», ko so vas tržiški Nemci pozabili in prezrli?

— Na drugem mestu pa se spravi zopet Miklič na neljube mu osebe, seveda v prvi vrsti na gospoda notarja. Uhogi gospod notar! Če Vam je še ljubo Vaše življenje, zapustite čimprej Trzič, če ne Vas Miklič nekega lepega zadnjega dne v mesecu poje z obleko in kostmi vred, ker dober tek mora imeti že zaradi tega, ker postaja na pragu Lončarjeve hiše od ranega jutra do poznega večera. Pa pogumen je tudi ta naš «gospod» učitelj. Saj se je ustrašil še celo oči gospoda Peharca, ki ga ironično naziva «ehrenwert». Veš kaj, ti Lončarjev stifelupcar, gospod Peharec ima več čula za osebno čast, kakor ti in vsi tebi enaki le «dunsta». Kar pa se tiče gospodov Deu-a in obeh bratov Ahačičev, smo mnenja, da jih napadi od strani takih ljudi, kakor je učitelj Miklič niti najmanj ne spravimo iz ravnotežja. Tako prismojeni napadi seveda tudi gospodu notarju in gospodu Peharcu ne delajo sivih las, saj se ve, da človek, ki na očitanja ne navede niti ene opravičbe, pač pa bljuje gnojnico, da tak človek ni vreden, da bi se ravnalo ž njim tako, kakor dostojen človek zasluži. In ravno zato treba, da se počenjanje tega Mikliča, katerega noben dostojen človek niti ne pogleda več, nekoliko osvetli. «D. St.» pišejo: «wer grundlose Verdächtigung und Anwürfe gegen jemand erhebt, wer bewusst lügt . . . .» In sedaj te vprašamo, ti mučenik in «vzor» moralnosti, kdo je vedoma lagal? Kdo je tisti, ki je onesrečil dve poštene deklice? Ali je to «persönliches Ungemach» za-te? Človek bi mislil, da se bo poboljšal, a ravno nasprotno, zvrta vso krivdo na deklice. Ali ni morebiti res, gospod učitelj, da Vam je ena teh dveh, kateri ste obljubili zakon, kupovala obleke? Kdaj ste plačali zadnji sodnijsko Vam ukazani prispevek k vzgoji otrok? To bi bili ovrgli v «D. St.» in potem šele spustili jezico nad baje dopisnikom. Sicer Vam pa obljubujemo, da se ne vidimo zadnjikrat in povemo Vam, da nam Vaša oseba prav posebno ugaja, zlasti, ker vemo, da ste bili v Idriji

«Nemec», in da so Vaši stariši «nemskega pokolenja». — Naravnost infamno pa se zaletava v omenjenem članku v naše narodno delavstvo. To človeče, katerega vsak delavec s svojim poštenjem daleč nadkriljuje, imenuje delavce «oft abgestrafte Messerhelden», predbaciva jim, da so demonstriali samo raditega, ker so bili podkupljeni in on prav dobro ve, da je bila «Siegesfeier» v gostilni «na pesku». Ta nesramnost! Veste kaj, gospod Miklič, če bi vi imeli le malo spoštovanja do samega sebe, bi tega ne zapisali nikdar, ker ste v Trziču precej edin, ki svojo narodnost prodaja za denar. Resnici na ljubo pa konstatiramo, da se je hotela res prirediti nekaka večerja, a ne radi demonstracij. To večerjo pa so delavci odpovedali sami, češ, da bi Nemci lahko rekli, da so bili podkupljeni, ko so demonstriali. To je resnica! A to Vas bode v oči, ker Vas jezi, da se že delavstvo zanima za narodnostna vprašanja. — Toliko za danes; če boste pa brskali še kaj po svojem gnojišču, znali bodemo i mi dobiti se par drobtinc, s katerimi Vam bomo postregli.

— Vrtno veselico je priredila pretečeno nedeljo podružnica družbe sv. Cirila in Metod v Pristavi na korist družbi s sodelovanjem vseh treh slovenskih društev. Veselica je uspela nad vse sijajno. Ljudstva se je nabralo toliko, da je bil ves prostorni vrt gosp. Jos. Primotiča poln. Zabeležiti moramo ob tej priliki, da sta se zblizali pri tej domoljubni veselici prvokrat obe narodni stranki: slov. bralno društvo in Sokol na eni in kat. izobraževalno društvo na drugi strani, in to dejstvo mora razveseliti vsakega rodoljuba. Na tako vročih tleh, kakor je Trzič, naj bi šli obe stranki vsaj ob gotovih prilikah roko v roki. — Program je bil zelo raznolichen in je goste zadovoljil docela. Obsegal je pevske in tamburaške točke, med presledkom pa je telovadil mladi, zavedni Sokol. Po telovadbi je govoril čast. gosp. duh. svetnik Špental, ki je v začetku govora pozdravil vse goste in v daljšem svojem govoru razložil zbranemu občinstvu velikanski pomen družbe za naš narod, njeno delovanje in zaključil s tem, da je želel družbi obilo uspeha. Drugi je govoril gosp. cand. iur. Lavš, ki je v navdušenih besedah pozdravil navzoče v imenu prisotnih akademikov, — le-teh je prišlo lepo število iz Kranja — spodbujal narod za boj proti sovražnim tujcem ter zaključil svoj govor s sokolskim «na zdar» na slovenski Trzič. Bil je res lep dan za razcvitajočo se narodno zavednost v Trziču, dan, ki nam obeta, da se nam na obzorju kmalu zasvita in nam pokaže našo zemljo v vse drugačni luči kakor dosedaj.

— Kakor smo že zadnjič poročali, daroval je g. Friderik baron Born 100 K za tržiške reveže ter izročil ta znesek gostilničarju Lončarju z naročilom, naj ga razdeli gosp. Lončar med tržiške reveže na dan Riegerjevoga odhoda. Vprašamo gosp. Lončarja, kje je ta znesek? Ali ga je že razdelil? Ob enem pa opozarjamo na to zadevo slavno c. kr. okrajno glavarstvo kot zaščitnika ubožnega zaklada.

Tedenski politični pregled.

Državni proračun za leto 1906 izkazuje za 40 milijonov večje potrebnost kakor lani.

Zeleznisko ministristvo rabi več 12, poljedelsko ministristvo 3, ministristvo za notranje zadeve 2, trgovinsko ministristvo za izpopolnjevanje telefonskega omrežja 6 milijonov kron. Proračun izkazuje trimilijonski prebitok.

Vlada namerava pričeti pogajanja z deželnimi odbori o izboljšanju deželnih financ.

Ogrska kriza. Cesar namerava skupno zaslišati voditelje združene ogrske večine. K cesarju so povabljeni Kossuth, grof Julij Andrási, baron Banffy in grof Aladar Zichy. Cesar hoče poizkusiti zadnje sredstvo. Nagovoril bo voditelje in jih pozval, naj izjavijo, če so voljni opustiti svojo zahtevo po madžarskem poveljnem jeziku. Ta način je popolnoma nov in res nekaj posebnega in je povzročil v Budimpešti uprav senzacijo. Pričakujejo, da bo vladarjev poizkus uspešen.

Balkan. Oboroženi Armavti in turški vojaki so pri Kursumliji napadli srbsko obmejno stražo. Srbski vojaki so jih hoteli pregnati, toda turški vojaki so se upirali na vso moč. Ko se je približala srbska obmejna komisija, so Armavti in Turki oddali strele. Srbi so izgubili enega stotnika, dva podčastnika in enega vojaka, ranjen je pa en inženjer, en podčastnik in trije prostaki. Srbski vojaki, ki so prihiteli na pomoč, so pripodili armavtske in turške čete in zopet zasedli stražnice. — Iz Aten poročajo, da se snujejo tri nove makedonske čete. Bolgarska vstaska četa, močna 200 mož, je baje prestopila turško mejo.

Parlament na Ruskem in Židje. «Zveza ruskih patrijotov» v Moskvi je izdala poziv do vseh onih, ki so zadobili volilno pravico v državno dumo. Zveza pozivlja volilce, naj načelno ne dajo svojega glasu nobenemu židovskemu kandidatu. Tekom vse vojne in notranjih nemirov — pravi proglas — so dokazali Židje ne le, da nimajo srca za Rusijo, ampak da so jej naravnost sovražni. Vendar pa se Židje nadejajo, da se jim posreči po zvilih kompromisih, da bobe vsaj 4 mandate. Najmočnejša židovska mesta v Rusiji so: Varšava z 275.000, Odesa s 120.000, Minsk in Lodz vsako s 100.000, Vilna s 84.000 in Berdičev s 63.000 Židov! Tu prirede Židje svoj lov po mandatih in se gotovo poslužijo v ta namen vseh možnih volilnih zlorab in podkupovanj. Iz Petrograda javljajo, da bo Maksim Gorki v Nižnem Novgorodu kandidiral v državno dumo.

Švedija in Norveška. Glasovanje narodovo na Norveškem je izpadlo tako, da se naj Norvegija loči od Švedske. Nato so sedli v obmejnem mestu Karlstadu zastopniki Švedije in Norveške skup ter so se posvetovali, kaj je nadalje storiti. Švedski so zahtevali odločno, da Norvežani dajo razdreti nekaj trdnjav, ki so jih sezidali v zadnjih 5 letih ob švedski meji. Norvežani pa tega nočejo storiti, prej da so zagotovljeni, da jim Švedski niesar ne storijo. Tako ni prišlo do sporazumljenja. Sedaj pa se zbirajo že vojaki ob švedsko-norveški meji. Če ne bodejo posegle druge države vmes, nastane v par tednih vojska. Premoč bo v tej na strani Švedov, ki imajo petkrat toliko vojakov in trikrat toliko bojnih ladij, kakor Norvežani.

Nemci so v Afriki zopet doživeli strahovit poraz. Zamorski vodja Vitboj je naskočil dolgo nemško taborišče, vse vojaštvo je poklal in odpeljal 122 voz živil, mnogo živine, pušk in municije.

Novičar.

Osebnosti. Učiteljica Emilija Wruss v Trzinu je stopila v trajen pokoj. — Sodni pristav dr. Edvard Pajnič je prestavljen iz Novega mesta v Kamnik, istotako Valentin Levičnik iz Kranjske gore v Ljubljano. — Dr. Jakob Jan je imenovan sodni pristavom v Kranjski gori.

Imenovanje. Prava učitelja na tukajšnji gimnaziji gg. Anton Jeršinović in Evgen Jarc sta postala profesorja.

Deželni zbor kranjski bo sklican menda na dan 10. oktobra. Klerikalci zopet iščejo vzroka, da bi onemogočili redno zborovanje. To so «ljudski» zastopniki, ki hočejo zopet brez vsake potrebe zapravljati deželni denar.

Zadnja sodna imenovanja so zopet nov dokaz nemško-nacionalnega sistema, s katerim se dele pri graškem nadsodišču protekcije. Radovljica dobi enega nemško nacionalnega uradnika več, namreč g. Luschna, baje tajnika nemškega sulferajna. Od gotove strani smo zvedeli, da se namerava kolikor mogoče največ uradniških mest na Gorenjskem izpopolniti z Nemci. Z ozirom na to hočemo v prihodnji številki se s tem obsirneje baviti.

Izvanredni občni zbor «Gorenjskega Sokola» se vrši danes v soboto, dne 23. t. m. točno ob poldevelih zvečer v društveni telovadnici. Dnevni red: 1.) Prečitavanje «Zavezinih» pravil; 2.) Volitev devetih odposlancev k prvemu občnemu zboru zaveze slovenskih sokolskih društev; 3.) Izprememba pravil; 4.) Nadomestna volitev jednega odbornika. Želeti je, da se člani v obilnem številu udeležijo tega važnega občnega zbora.

Slovensko bralno društvo v Kranju uprizori v nedeljo dne 24. t. m. v prostorih «Narodne čitalnice» „Berite Novice!“ Burka v enem dejanju. „Medved Snubač.“ Veseligrava v enem dejanju. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedež 70 vin., stojšče 40 vin. Sodeluje sl. meščanska godba na lok. Odbor.

Tukajšnja gimnazija šteje 355 dijakov, za 10 manj kakor lansko leto. V prvi razred je sprejetih 77 dijakov.

Pri občinski volitvi v Motniku je bil izvoljen županom Franc Kogej, občinskim svetovalcem pa Valentin Hribovšek in Matevž Cene. **Izginita** je pred nekaj dnevi 37 letna dekla Mina Debelak iz Letenc.

Predor skozi Karavanke — se podira. Otvoritev železnice skozi Karavanke bo, kakor znano, šele drugo leto meseca julija, ali pa šele v pozni jeseni. Vzrok temu je, ker so se celi deli predora ponižali. Sedaj podirajo te dele predora in jih zopet znova grade. Tako izborna je vlada preskrbela z laskimi inženirji in delavci za žepo avstrijskih davkoplachevalcev! Z «izbornim» nadzorstvom so vrženi na to progono novi milijoni in to popolnoma nepotrebno, kajti dolžnost merodajnih faktorjev bi bila, že takoj začetkom gradbenih del skrbeti za strogo nadzorstvo.

Koroški hajlovci na Gorenjskem. Dne 24. t. m. polete podružnice iz Beljaka, Celovca, Trbiža, Podklostra i. t. d. v Belo peč, kjer se bo ob belopeških jezerih skupno hajlalo s «Südmarkovci» iz Ljubljane in Jesenice.

Sramežljivost loških Uršulink. Piše se nam: Presvetli škof daje prelepe izgleda ka-

toliške sramežljivosti, ko pisari pisma proti pesniškim muzam. Tudi pobožne in čednostne nune uganjajo podobne stvari. Bivše učenke teh šol pripovedujejo, da sramežljive te device vsakemu angeljčku naredo srajčičo, ki kaže le kaj golega. Zgodovinska knjiga ima med drugimi slikami tudi Laokonovo skupino. Kakor znano, je Laokon ovit s kačami in gol. Po drugih zavodih dobe gojenci in gojenke take knjige, kakor so natisnjene. Pri loških Uršulinkah pa je Laokonovo skupino s papirjem preseplejena, da se ne pohujša kakšna gojenka. Ako je na klavirskih notah nadpis kake pesmi ali druge igre «Liebesträum» ali «Liebesglocken» i. t. d., prečiste nune prečtajo besedo «Liebes» in tudi besedilo pod notami skrbno prelepijo, če je le kaj o ljubezni omenjenega. Tako so sramežljive loške Uršulinke. Kakšna je taka hinavska vzgoja? Zares daleč je dospela katoliška bormiranost! Z lepim izgledom gre pa naprej ljubljanski škof. Ko bi pač rajše obrnil pozornost na razne duhovnike, ki uganjaje skrivne in očitne grdobije, katere se z neoblečeno muzo ne dajo niti malo primerjati.

„Slovenec“ ni zoper nagoto. To piše v sobotnem podlistku sam sledeče: Mi ne obsojamo nagote same, ker vemo, (aha!), da velik umetnik zna tudi nagoto pravilno porabiti . . . . Radi verjamemo «Slovencu».

Smrti padec. Dne 15. t. m. je padel delavec podjetništva Gross na Hrušici Josip Borubsky pod vlak in bil smrtno nevarno ranjen.

Blejski dilotantjo prirede v nedeljo, dne 24. septembra, ob 7. uri zvečer v dvorani «Blejskega doma» Ogrinčevo veseloigro v 3 dejanjih «V Ljubljano jo dajmo!» Po igri prosta zabava in pes. Vstopnina od I. do III. vrste 2 K, od III. do VI. vrste 1 K, od VI. vrste naprej 80 vin., stojšče 80 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Čisti dobiček je namenjen učiteljskemu konviktu in družbi sv. Cirila in Metoda.

IX. promendni koncert meščanske godbe se vrši ob ugodnem vremenu jutri dopoldne od 10. do 11. ure na glavnem trgu.

V Selcih se vrši dne 4. oktobra živiški semenj, kamor se vabijo kupci in posebno prodajalci buš, katera kupčija se je lansko leto prav dobro obnesla, ravno tako prodajalci prašičev.

Dolinarjeva slavnost se vrši v nedeljo, dne 24. t. m. v Dorfarjih pri Škofji Loki. Odhod iz Ljubljane ob 7. uri zjutraj. Zajutrk na Trati. Odkritje snominske plošče na rojstnem domu v Dorfarjih po maši pri Sv. Duhu okoli 1/2 11. ure. Skupni obed v gostilni Guseljevi v Škofji Loki ob 1/2 1. uri. Po obedu primerni izleti v okolico. Za skupni obed se je zglasiti pri gospodu notarju Lenčeku v Škofji Loki. Društvo «Pravnik».

Nesroča v tovarni na Savi. Piše se: Pri zgradbi nekega novega poslopja v tovarni ima nalogo podjetnik Del Pont planirati skalovje in odstraniti še tam se nahajajoča drevesa. V petek, 15. t. m. popoldne ob petih je pri njem nastavljeni 15 letni delavec Peter Ropajc iz Brloga na Hrvaškem nosil vodo za delavce, nakrat pade drevo in prebije Ropajcu tilnik. Ropajc je takoj obležal mrtev na mestu.

Škofovi Zavodi v št. Vidu so se otvorili minul četrtak. Dobili so sedaj ime: Zavodi sv. Stanislava. Škofove slavnosti se je

udeležilo zelo malo oficijalnih oseb, kar izpričuje, da je bila odsotnost oficijalnih oseb prava demonstracija proti škofu. Pri tej priliki bodi omenjeno, da sta prišla k otvoritvi tudi — slovenska naprednjaka, ravnatelj Senekovič in Šubic. Kaj ju je privedio do tega, nam ni znano. Lepo in dosledno to seveda ni.

„Orli“ začno v kratkem letati po Jesenicah. S to novico nas je razveselil „Slovenec“ preteklo nedeljo. Pravi, da bo to telovadno društvo. Lansko eto so pravili, da je telovadba za delavca nepotrebna, letos pa so prišli do tistih nazorov, ki smo jih širili mi. Mi se tega napredka prav veselimo, sčasoma nam bodete še v marsikaki stvari dali prav. Samo to ni lepo, da se že takoj od začetka tako strašno bahajo in pišejo, da bo „Orel“ večji in močnejši od „Sokola“. To bomo šele videli in govorili potem, ko bodeta „Orel“ in „Sokol“ napravila skupaj javno tekmovalno telovadbo, prej pa še ni gotovo, če bo „Orel“ večji in močnejši. Tudi lepši in močnejši je „Orel“ od „Sokola“, piše dalje jeseniški novičar. Da je strašno mogočen, to radi pripoznamo, saj so tudi gospodje, ki ga bodo komandirali, strašno mogočni; če je pa lepši, to pa tudi še ni gotovo. Malo preveč črn je in njegov kljun spominja preveč na židovska nos. Sicer bomo pa vprašali naša dekleta, kdo jim je bolj všeč, „Orli“ ali „Sokoli“. Pa klerikanci imajo še druge težave z „Orlom“. Leta ljubi svobodo kakor „Sokol“, toda jeseniški „Orel“ bo vprežen v klerikalen jarem in se ne bo kopal v jasni solnčni svetlobi, ampak v temi duševne sužnosti. Godilo se mu bo, kakor tistemu orlu, ki je sedel na tla in se ni mogel več dvigniti v zrak, ker je nesel predolge peruti.

Za jeseniškega „Orla“ je bila določena pri zadnji odborovi seji kršč.-socialne zveze v Ljubljani baje sledeča uniforma: črna frančiškanska halja, prepasana z dolgo belo vrvjo, na kateri so kroginokrog obešeni dolgi molki. Škornji so črno lakirani po vzorcu onih, ki jih nosijo ljubljanski kanoniki. Pokrivalo ima obliko škofove kape, ki ima zadaj kot neizbrisno znamenje pritrjene — rakove škarje. Načelnik „Orlov“ bo nosil v roki krivo palico. Medsebojni društveni pozdrav jim je delal največ preglavice. Slednjič so se zedinili, da je skupen pozdrav vseh „Orlov“ mednarodni: Memento mori — spominjaj se smrti! Na Jesenicah so „Orli“ zvezani z Nemci, zato je ta pozdrav edino umesten.

Umrli je v Smledniku minulo soboto gospa baronica Katarina Lazarini, rojena Hočevar, v starosti 70 let.

Kmetijska podružnica na Sori priredi dne 1. okt. tretjo uro popoldne na Svetju št. 13 pri Medvodah svoje četrto zborovanje. Razgovarjalo se bode o ustanovitvi mlekarne na Svetju. Zborovanja se udeležijo tudi velezaslužni, odlični strokovnjak g. Legvard. K obični udeležbi vabi odbor vse občane iz Medvod in okolice in se nadeja, da se ga vdeležijo vsi posestniki, katerim je na tem, da dobijo v svojo sredo ta vir dohodkov. Znano je namreč, da mlekarne prinašajo kmetovalcem zelo velik dobiček.

Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trg. društva „Mercur“. Sprejme se: knjigovodja, ki je obenem korespondent, kon-

toarist in kontorski praktikant, 10 pomočnikov mešane stroke, pomočnik specerijske, 2 pomočnika manufakturne, pomočnik galanterijske in modne, prodajalka, 2 kontoristinj. ena večja laščine in nekaj stenografije in 8 učencev. — Službe iščejo: poslovodja, 3 kontoristi, 24 pomočnikov mešane stroke, 11 pomočnikov specerijske, 5 pomočnikov spec. in želez., 6 manufakturne, pomočnik galanterijske in mešane, 4 prodajalke, 2 blagajničarki, 8 kontoristinj in učencev.

* * *

Važna iznajdba. Dne 11. avgusta so se na dunajstem vojaškem strelišču v navzočnosti vojaških tehnikov vršile poizkušnje z oklepom, ki sta ga že pred več časom izumila Atanazij Janopol in Anton Loibl. Vse kaže, da se bo ta izumitev obdržala in da bo velikega strategijskega pomena. Oklep, ki sta ga izumitelja od leta 1903 sem vedno popravljala. je le 9 milimetrov debel. Pri današnji vaji so streljali na oklep celo iz bližine dveh metrov, kar doslej še niso. Kroglje, ki so še enkrat večje kot je debelost oklepa, v tem oklepu kar izginejo. Videti je samo odprtino, kamor je kroglja zadela, na drugi strani pa ni sledu kake poškodbe, izbočitve ali razpoke. Kakor hitro namreč prileti kroglja v oklep, se svinčeni del kroglje razdrobi v prah, jekleni plašč kroglje pa se v oklepu popolnoma poplošči in stlači. Ta oklep bi izvrstno služil topništvu v varstvo proti šrapnelom, pehoti kot varstvena stena, posebno v rovih, pri municijskih vozovih; tudi za ladžine oklepe se bo dal ta oklep porabiti, ako se ga podebeli in poveča. Naprsni oklep stane 10 kron. Največjo pozornost je vzbujalo pri vojaških izvedencih to, kako so kroglje v oklepu popolnoma izginjale.

Domača knjižnica.

„Relief.“ Spisal. Josip Regali. Po dolgi suši, ki je vladala malodane do zadnjega časa na polju slovenske beletristike, pričeli so se v zadnjem času javljati novi, mladi talenti. Za Šorlijem in Cankarjem je nastopil čitateljem „Ljubljanskega Zvona“ že poznani pisatelj Josip Regali s prvo zbirko svojih proizvodov, kateri je nadal jako umestno ime „Reliefi“. Mala knjižica je to, ali vsakemu, ki jo bo le enkrat prečital, bo postala draga. Črtice in studije v tej zbirki so pisane s tako finim, umetniškim čutom, kakor se ga je malokdaj najde pri naših pisateljih in prav pozdraviti je ta nov, čustveni, slovanski dih, ki veje iz njih. Regali je prvi izmed novejših pisateljev, ki je stopil pred nas s psihološkimi motivi, kakor jih najdemo pri naših severnih slovanskih pisateljih, posebno pri Dostojevskem. Ker bodo obsirnejšo kritiko o knjižici itak prinesli naši leposlovni časopisi, bodi to dovolj. Vsemu razumnstvu pa, ki ima smisel za pravo umetnost, „Reliefi“ toplo priporočamo. L. K.

Gospodarstvo.

Tedenski sejm v Kranju dne 21. t. m. Prignalo se je 305 glav goveje živine, 21 teleta, 162 prašičev. 122 ovci in kozlov, 295 buš. 50 kg pšenice K 8-25, prosa K 7—, rži K 6-50, ovska K 7—, ajde K 6-50, flož 14-50

Dobavni razpis. C. in kr. poveljstvo morskoga arzenala v Pulju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bode pri omenjenem poveljstvu vršila dne 12. okt. t. l. ob 4. uri popoldne ponudbena razprava

za dobavo potrebnih c. in kr. pomorskega arzenala v Pulju za leto 1906. Dobaviti bode med drugim: razne deske, volna za snaženje, blago iz usnja, laneno olje, lojene in stearinsveče, goveji loj, rujavo pralno milo, metle, čopiči, krtače, oglje, platno, vrvi, koci, železna žica itd. Ponudbe je najkasneje do 3. ure popoldne navedenega dne pri adjutanturi c. in kr. poveljstva pomorskega arzenala v Pulju vložiti. Dobavni razpis, splošni in specialni pogoji so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice števil. 9.

Velika zaloga izgotovljenih oblek

153-2

za gospode, dečke in otroke.

Konfekcija za dame.

Solidno blago

po čudovito niskih cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštne prosto.

Kavarna Kreuzberger v Kranju (zvezda)

oddaja v drugo roko še naslednje časopise:

„Slovenski Narod“, „Slovenec“, „Gorenjec“, „Škrat“, „Laibacher Zeitung“, „Witzblatt“, „Interessantes Blatt“ in „Wiener Bilder.“

Obenem naznanjam slavnemu p. n. občinstvu v mestu in na deželi, da sem

začetkom avgusta prevzel

to kavarno ter se uljudno priporočam z velespoštovanjem

134-7

Evg. Müllner.

Najboljša

Najcenejša

kolesa

in šivalni stroji

se dobe pri

65-21

Lovrencu Rebelju v Kranju.

Ravnotam se dobi eno žensko in eno moško kolo od trdnice Styria, še prav malo rabljeno za prav nizko ceno.

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavojce z imenom **KATHEINER**.

Meblirana soba

za gospoda na glavnem trgu se **takoj odda.**
Kje? pove upravništvo «Gorenjca». 157—1

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentmer-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za janje najokupripravljenjših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10—47

Kmetovalci!

MASTIN

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, konje, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znamka zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašiče. Natholjši zdravi dodatke h krmi, ki se naj uporabljajo kot dietetično redilno sredstvo. Dobil je na tisoče zahvalnih pism o izbornih uspehih najvišje medalje na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. 148—25

1 zavoj za 50 vin. **pri vsakem trgovcu.** Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Razpečevalci dobe popust.

Verando

s stekleno steno, pripravna za kako gostilno, prodam takoj po nizki ceni.
Pogleda se lahko stoječa pred hotelom «Nova pošta».
159—1
Rudolf Jeglič.

Stanovanje

v I. nadstropju z eno sobo in kuhinjo se odda. 158—1
Kje? pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca».

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Špecialiteta: 103-64

valjični zastori (Rollbalken).

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafikar, Jurčičev trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafikar, glavni trg;

Radovljici g. Oton Homann, glavna trafikar;

Jesencah g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafikar.

Prodajam in kupujem

vsakovrstne stare stvari za vedno ali pa le za določen čas. 151—2

Imam naprodaj tudi

dežnike

iz najboljšega blaga in po zelo nizkih cenah.

Paul Bizjak št 102 na glavnem trgu nasproti „Golarja“ v Kranju.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama. 1—19

Stanje vlog K 3.819.913-98. Stanje hipoteknih posojil K 2.105.647-92.

Stanovanje se odda. 155—2
Dve sobi kuhinja in hram.

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

Odda se **2 sobi z opravo** (meblirane).

Več se izve v hotelu „Nova pošta“, Kranj. 156—2

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijateljnejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo urzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meštanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 107, Slavonija. — Denar se 121—7

posilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenič (1 ducat) 5 K, 24 steklenič (2 ducata) 8 K 60 v, 36 steklenič (3 ducati) 12 K 40 v, 48 steklenič (4 ducati) 16 K, 60 steklenič (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolkosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste slime ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsih in pljučnih bolečinah. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 vin., 4 originalne steklenice 5 K 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 107, Slavonija.

Čitaj! Naroči! Ne bo ti žali!

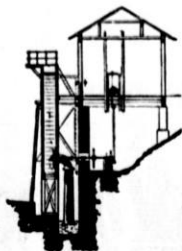
Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika Kranju.

G. Tönnies

104-68

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost **žage in vse stroje** za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motori, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-50

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje in kolesa

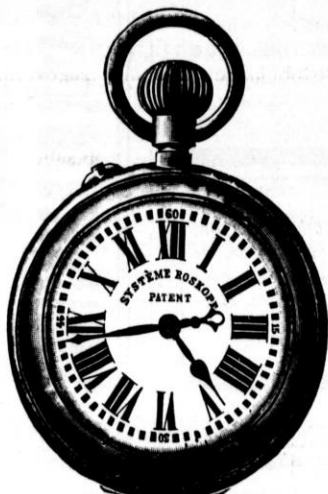
Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

H. Suttner

urar v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo **ur, zlatnine** in **srebrnine** po najnižjih cenah. Ceniki zastoj in poštnine prosto. Razpošilja se na vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf, železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel glid. 3-75, najfinejša znamka, glid. 6-50. 114-68

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-52

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 98-12

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Drelse

v Ljubljani.

Izvrstna prilika potovanja v

Ameriko je danes čez

Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Se več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Viktoria** nosi 25.000 ton, ter vsaki se enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — Vožnja preko oceana traja samo 7 dni. Polniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg - Amerika Linie

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Naočniki

146-3

s kristalnimi stekli, vezani z zlatom, vloženi v kožnatem (usnjatem) možnjičku (etuiju), so se

izgubili.

Kdor jih je našel, naj jih proti nagradi **4 kron** odda upravništvu „Gorenjca“.

79-16

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka** kakor tudi **zlata**, dalje **vravnalnice** in obturatorji se izvršujejo po **najnovejših metodah.**

Plombe v **zlatu, porcelanu, amalgamu** in **cementu** kakor tudi vse **zobozdravniške operacije** izvršuje tu **specijalist.** Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst **oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek**

in ogrinjal ter **havelokov.** Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specijalist v izdelovanju **frakov** in **salonskih oblek.** Istotam se dobe tudi vsakovrstni **dežniki** in **solnčniki** najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80-14

Najnovejše Bucherjeve patentirane trombe za gnojnico

priporoča 98-15

Trgovina z mešanin blagom Peter

Majdič „MERKUR“

v Kranju.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana

opekarna in tovarna peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani. — Te vrste strešniki so patentirani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentev: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola. — Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje. — Dalje priporočamo peči in štedilnike najfinejšega lastnega izdelka, kakor vse druge v stavbeno stroko spadajoče izdelke. — Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno. — Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. — Sprejmo se zastopniki.

96-7

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Boğata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecijaliteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecijalitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, prtično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

97-68

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-64

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)